

BALVART DE SITGES

SETMANARI CATALÀ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Carrer de Sant Pere, núm. 6

DELEGACIÓ A BARCELONA: Doctor Dou, núm. 15, entressol, r.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

SITGES, trimestre, 1'50 pessetas
ESPANYA, id. 2 id.
ESTRANGER, any, 12 franchs

Anuncis, Esquelas, Remitis y Reclams
à preus convencionals

Els de la primera pàgina's pagarán doble

NO'S TORNAN ELS ORIGINALS

ANY III

SITGES, 25 DE ABRIL DE 1903

NÚM. 91

LA CATALUNYA QUE VOLEM

Lliure, ni dominada, ni dominadora y respectada de les regions germanes.
Estimada per son valer al exterior y temuda per sa força.
Acullit com á propi el foraster que á treballar hi vinga. Y á manar y á cobrar, á fer lleys y á judicar, cada hù á casa seva, que prou hi te que fer pera enténdreshi. Els empleats de la terra y pochs, actius y inteligents.
Ennoblida altra vegada en llibres de tot saber, la que fou llengua de Sants y Reys. Las Universitats y escolas tornadas á son ésser; obradors d'avensos de la ciencia y planta de filosophs y juristas. A fora la ensopida rutina...
Intimament unida á la vella Catalunya, gloriosa en sa historia y tradicional en sas lleys y costums, una Catalunya nova, de vida expansiva y en constant progrés.
Repobladas las montanyas per grans boscos, trescant pels cingles els corredors enginys, moderns, trayent del terror y de las minas els fruits y minerals. Les aigues de sos rius saltant de resclosa movent enginys del treball.

Conservats com reliquias els monuments antichs enrunats y alsarne d'un art fill lilegitim del antich criat en els avensos actuals. Voltar las yellas poblacions historicas de populosas y amplias ciutats modernas.

Ports oberts als productes de tots llochs; assegurats ab tractes d'una nació seria; veure al potentat ab afany de ser estimat y útil á la Patria y al obrer intervindre en el govern donantli lo que cristianament y per dret li pertoca.

Volém deixar á nostres fills aquesta Catalunya gran avuy, com ho fou pera son temps la de nostres passats.

Pera obtenirho tenim lo precís. Força, riquesa y inteligencia. Reprimim el vici del egoisme y exaltém la virtud que á cap ens manca. L'amor á la Patria.

Article del distingit patrici EN LLUIS DOMENECH.

Electors del districte de Vilanova

Si estimeu á Catalunya y á la vostra comarca, si voleu veureus lliures de la xorca plaga del caciquisme que divideix els pobles y ofega totas las iniciatives progresivas y nobles, si voleu l'autonomia de la nostre terra, voteu decidits y ab entussiasme la candidatura de

Don Narcís Pla y Deniel

ilustre advocat, notable publicista y un dels més fervents apóstols del Catalanisme.

Tothom que aborreixi al centralisme asquerós que mata la vida del nostre poble, tothom que sospiri per veurer la patria gran y forta, ben progressiva, vivint la vida potentia dels pobles civilisats, ha de votar y propagar la candidatura de

Don Narcís Pla y Deniel

que representa la honradés acrisolada, la consecuenca política més ferma, y un defensor desinteressat y digníssim del interessos del districte.

Electors d'aquest districte, ab el sant lema de *Visca Catalunya y mori el caciquisme*, votem y propagem la candidatura de

Don Narcís Pla y Deniel

La patria vos ho agrairá.

A VOTAR

Demá es lo día senyalat per las eleccions de diputats á Corts, y cumplint un deber sagrat, ens dirigim als electors del districte de Vilanova, pera que tothom, sense distinció de cap mena, depositi el seu vot á l'urna.

La guerra es ben oberta, y la línea divisoria dels combatents ben marcada.

De una banda, els autonomistas de tots els districtes, junt ab las personas independents que están cansadas de jou caciquista, y la gent serena y d'ordre de tots els estaments socials, formant un tot compacte, presentan y apoyan

la candidatura del insigne patrici, l'elocuent defensor de las reivindicacions de la Patria

D. Narcís Pla y Deniel

Aquesta candidatura, la de més significació de las que's presentan, per las relevants y meritíssimas qualitats que adornan al candidat, será notada per tothom que vulgui la tranquil·litat en els esperits, per totas las personas de bona voluntat del districte, que veuen en el candidat catalanista á una persona digníssima que omplirà totas las nostras aspiracions de pau y benestar pels pobles ahont hem nascut.

Dels nostres enemichs no val la pena ni de parlarne.

Els uns representan al jou caciquista, la política del govern que'ns esclavisa y'ns porta á la ruína.

L'altre, el republicà, de la manera especial en que's presenta, unit fraternalment ab els centralistas jacobins, ab els agitadors anarquichs d'ofici, que pertorban la vida progressiva de Catalunya, representa la política de intolerancia y absolutisme, la de persecució als que professin creencias religiosas que'n tot lo mon civilisat se respectan. Aquesta candidatura es la de política de negacions absolutes, que tota persona de seny rebutja. Es la candidatura dels demagogos que's menjan els capellans y atacan el dret de propietat.

Nosaltres demaném á tothom que voti.

Qui estimi á la seva patria, á la verdadera llibertat, á la germanor entre tots el homes, ha de votar per

D. Narcís Pla y Deniel

Votant per ell, se vota per Catalunya y en contra del Caciquisme.

Qui no estigui conforme ab aquestos lemas progressius y patriòtics, que voti pels altres candidats.

Cal que ho reflexionin serenament tots els electors d'aquest districte.

Nosaltres conscientment els hi demaném que votin per Catalunya.

PENSEUHI

Als republicans y als monárquichs, als amos y als obrers, als richs y als pobres; á tots, en vigílias d'eleccions hem de dirvos *penseuhi*; no ja ab las virtuts del nostre estimat candidat, no ab la vida y defectes dels seus contraris, ni ab la necessitat de l'un y l'inconveniencia dels altres, si no ab lo que's principi y fonament de la vida política dels pobles, al l'importancia de las eleccions, ab la trascendencia de vostre dret, á fi de que renaixqui en vostres cors el sentiment de vostra dignitat, enaltida ab l'ambició de referse y regenerarse com mereix vostra mare Catalunya.

La decadencia ó el progrés d'un Estat, dependent de sas lleys é institucions; aquestas son confeccionadas en las Corts; las Corts están

Candidatura para Diputado á Cortes

Distrito de Villanueva

D. NARCISO PLA Y DENIEL

constituïdas pels diputats, y d'aquets cada poble te'l seu.

Heus aquí com la voluntat de cada poble deu contribuir (donat el règimen actual) á la vida y progrés de son Estat, y ab la d'ell á la de sa Patria.

D'aquí naix l'importancia de las eleccions. Y d'aqueixa importancia s'en dedueix la serietat y desinterés qu'ha de revestir el vot sincer de tot ciutadà que nò ha renegat de sa Patria y honradesa.

Per las eleccions cada ciutadà troba'l medi de cumplir ab un dels debers més sagrats que té envers la societat á que pertany; ab el deber de contribuir ab son granet de sorra á la formació del gran temple del progrés y l'avens.

Per aixó l'home que vent son vot, ja sia per un miserable sou, ja sia per la vana promesa d'una insignificant reforma per la comarca; l'home que vota únicament per disciplina de partit, lo ciutadà que dona son vot á un candidat inútil, peca ab sa patria, y ab son pecat contrau un deute de regeneració y avens.

Sí; l'home que vent son vot, siga per lo que siga que'l vengui, desconeix sa dignitat y es ja mereixedor únicament d'aquella insensata paga.

Penseuhi ab vostra dignitat, *penseuhi* y recordeuvos que d'aquells homes sense ideals qu'en tots temps han posat á subasta son voler, sense pensar may tan sols ab si eran útils ó no eran útils per sa patria els que proclamaban, en ha vingut l'aixam de plagas polítiques qu'ens aclaparan, ells han contribuït directament á que nostres Corts fossin constantment teatre d'inútils parlamentarismes; ells ab sa tradicional passivitat donaren la forsa á l'enervant caciquisme; ells per sos representants incapacitats, per tot lo gran, ens feren perdre las colonias avans d'accedir (portats per lo més caballeresch y carrincló dels honors nacionals), la més justa de las autonomías; ells, finalment, tenen la gran part de culpa en todas nostras desgracias, culpa qu'ells, ja mereixedors del més gran menyspreu, qu'en tot temps els hi tributarà la Patria caiguda.

Per aixó á tots els habitants d'aquesta pintoresca vila, 'ls dirém avuy que's precis no per-manexer caigut, ressucitar ab nova vida el crit d'alerta que la patria vos dona en el fort de s'amarga pena, y vos encoratjarém perque ab aquella vitalitat que demostrareu en las passadas eleccions á diputats provincials, sortiu lo

diumenge esforsats per el convenciment de vostra personalitat de catalans, encoratjats ab el recort de vostre fill predilecte, que dins sa tomba encare sembla dirigir tot Catalunya; llensant á recó tots els antichs é ignominiosos vicis, sense interés personal de cap mena, sense mesquins egoismes y ab el sol ideal de progrés y regeneració per la terra que vós ha dat vostre sér, vostre historia y tradicions dolcíssimas, com un sol cos dongüeu vostre vot al crit de «Catalunya per sos fills», al digníssim candidat regionalista, nostre estimat amich En Narcís Plá y Deniel.

ANTONI MUNTANYOLA

Per Catalunya

■ Cataláns, á la lluyta! Las vinentas eleccions tenen que ser per nosaltres com un crit de reivindicació de nostra patria (un crit que voldria esser ofegat pels cacichs y republicans de llautó) un acte de protesta contra 'l regimen vigent qu'ens deshonra y aclapara.

No'ls escolteu als que diuen que'ls catalanistas som egoistas, perquè no han sapigut comprendre encare 'ls nobles sentiments qu'ens guian.

No'ls escolteu aquests descastats jacobins que fent protestas d'amor á Catalunya, per tot semblan odis y desconfiansas.

Nosaltres volem una Catalunya, tot veritat, tot justicia. No volem qu'ens governin els que no hi tenen cap dret, siguin monarquichs, siguin republicans. Mentrestant protestem de las lleys despoticas entre altres cosas que'ns oprimeixen, no'ns cansarem may de demaná l'abolició completa de las odiosas quintas, no volem tampoc el servey obligatori perquè es atentori als drets individuals. Volem qu'el servey sigui voluntari.

Las nostres aspiracions no podrán esser may un fet si tots los catalans de bona voluntat no'ns unim y no mirem pel be comú.

Els obrers en nostre programa troban la meytat de camí guanyat en sas aspiracions.

Rebatimlo aquet centralisme. Siguem constants y proclamén la llibertat dels homes de conviccions. Respetém els nostres contraris en ideas, pro no planyem als usurpadors dels nostres drets, siguin del color que vulguin.

Volém una Catalunya gran, ben sanejada é instruida en el progrés.

S. OLIVELLA y CARRERAS

Lo poble y las Eleccions

Afortunadament lo poble catalá va deixondintse del ensopiment aclaparador que'l tenia atuhit y entregat de cap á peus als seus explotadors y va prenent forsa cada día mes la idea autonómica que á la curta ó á la llarga ha de ser la que ha de trionfar de la política centralista y la que ha de presidir los actes tots dels catalans com á poble lliure, ja que no pot gosar de vera llibertat mentres sian los del centre los que li hagin de dictar las lleys y llescarli 'l pá; mentres no pugui la nostra terra regir-se ella mateixa tant en l'ordre económic com en lo jurídic, tan si's tracta de las relacions ab los demás paisos del mon ó de la llengua que Deu nos ha dat.

Lo nostre poble te ja avuy idea clara de lo que vol y de lo que li convé, y per aixó es que ho vol, y no reculará un pas en lo camí emprés de fa temps pera conseguir lo desballestament de aquesta máquina tan enginyosa com maletrega que tothom coneix per caciquisme. Avuy d'una manera, demá d'una altra, anirà sempre treballant pera conseguir lo fi desitjat, sense que s'olvidi un instant d'ensenyar seguidament al poble inculcantli prácticas polítiques establertes

en los Estats més adelantats d'Europa y no conegudas á Espanya, pero que se ajustan divinament al modo d'esser seriós y práctic del temperament de nostre poble.

Una de aquestas prácticas polítiques es la de anar á votar. A Inglaterra, Bélgica, Alemania y també als Estats Units d'América, la emissió del vot dels ciutadans es considerada com un acte sagrat que respectan los combatents y allá la lluyta electoral no dona lloch á las brutalitats, a las tupinadas y *chanchullos* que son característichs de las eleccions á Espanya. Cert que aquestas lluytas son més renyidas y durant lo seu curs solen produhirse colisions esgarrafosas entre 'ls partidaris d'un y altre candidat; pero aquest mateix esclat no es més que un senyal de vida, es una demostració de la vitalitat política dels elements que entren en joch y sempre, de las eleccions, sol surtirne la legalitat més acrisolada, sian los victoriosos los blanchs, ja sia la victoria pels de color.

Fer entendre al poble que te obligació de anar á votar com un deber que la patria li imposa al otorgarli 'l dret de elegir los seus representants, es obra patriótica y aquesta la venen fent los catalanistas de molt temps; convencer als electors que una vegada dipositat lo seu vot á las urnas, la propia dignitat los reclama la custodia de aquell vot seu pera que cap ma barruera y criminal l'escamoteji ó 'l falsifiqui; interessar á aquest poble pera vetllar, en una paraula, per la puresa de las eleccions, es fer patria, es fer catalanisme y es honrar-se á si mateix tot defensant los interessos propis y 'ls de la comunitat que han de representar los candidats que prenen part en la lluyta.

Los que senten bategar en son cor quelcom de enlayrat y noble, los que tenen un ideal y per ell treballan, republicans y carlins, catalanistas de tots colors y gent d'ordre, aquella gent que no s'apassiona pera res y sols vol pau, pau, y sempre pau, tots han de procurar dignificar las eleccions: tots deuen cumplir lo dever de anar á votar, y tots, sense escepció, han de evitar ab la seva actitud viril y patriótica que no vinga 'l caciquisme y se burli descaradament de lleys y constitucions y que ab la seva barra tradicional falsegi la voluntat popular, única manera de servir la seva dignitat y de assolir cada día més la llibertat perduda, aquella llibertat que deixa la governació dels pobles als mateixos pobles ó sia la veritable autonomia.

A l'obra comensada pels catalanistas de Barcelona hi han de ajudarhi tots los catalans sian de la comarca que's vulga; han de contribuirhi tots los partits honrats, los que's daleixen per per la puresa del sufragi. ¿Que hi fa que sian republicans? Lo catalanisme no es cap enemich de la república y treualla per la llibertat. Nos lliga uu ideal comú: donchs, avant! lluytém per la llibertat dels pobles. Ab nosaltres també hi vindrán los carlins que per sobra de tot posant en son programa l'autonomia, aquells que no senten rencors ni encegaments y que veuen en son ideal la salvació d'Espanya y ab ella la seva llibertat.

Respectém las opinions y aném á la lluyta: combatém tots al enemich y junts y á la una cridém als homes de sa casa, á la gent d'ordre, als que á tot hora demanan, pau, pau y sempre pau, y diguémoshi: Compatricis: La patria perilla, una colla d'homes sense conciencia, sense vergonya y ab un desenfré que no te mida está desvallestant la nostra societat desde 'ls mes alts puestos de la governació del Estat. Si voléu lo respecte á las ideas, la protecció als vostres interessos, la tranquil·litat dels pobles y la pau dintre la familia, veniu ab nosaltres: fugiu com

de la peste de aquest homes forasters que us demanen 'l vot pera vendresel per un mos de pa al seu senyor; desprecieu als de casa que'ls ajudan y com nosaltres veniu á votar á catalans honrats, sian blanchs ó sian negres, republicans ó monarquichs, homes dignes per son saber y fills del nostre poble que ells no serán traidors ni apoyarán als butxins de Catalunya que fa 188 anys varen robarli la llibertat.

Catalans, á las urnas ¡Visca Catalunya!

JOSEPH ALEMANY Y BORRÁS

¡A la bregal

Electors: s'acosta la hora de fer valguer nostre dret contra la forsa invasora, la de casa y la de fora, que tot lo payral malmet.

Germans: la lluyta entaulada, es lluyta de vida ó mort; qui per la patria estimada no batalli en la creuhada, mereix lo dictat de bort.

Y si 'l de bort no es á mida, lo que li escau no es menys bell: qui no vetlla per sa vida ó no 's sent d'una ferida, li pertoca 'l de masell!

Se talla una branca seca per evitá un xuclador, y tallarla á ningú reca; lo que s'enfonsa s'aixeca donantli més esplendor.

Aixís també, nos pertoca al cunerisme aturar, xuclador de cor de roca, adressant lo qu'ell aboca tot al entorn de la llar.

Electors germans: la brega nos crida 'l cor y . . . las mans; ab lo front alt y fe cega ¡vinga tots, á fer la sega de traydors y de tirans!

Sega no de mort, de vida, com en sa honradesa cal á una rassa deixondida que 's redressa decidida per vindicá 'l dret payroll!

JOAN RIBAS Y CARRERAS

Lo problema

Al anar lo catalanisme á les eleccions no ha de anar pidolant lo vot del ciutadà. Sols ha de plantejar devant d'ell un problema.

Li ha de dir: aquestos son nostres enemichs, aquets som nosaltres; recordat de la dignitat que deu tenir tot catalá y esculleix.

Lo problema está ben plantejat, los contrin-cants ben diferenciats. D'una banda los centralistas de totas menas, los que van contra l'obra de la naturalesa volent fer desapareixer las regions de l'altra banda los catalanistas de tots matijos, olvidant devant l'enemich comú les petites diferencias de procediment qu'ens separen, ab un programa ab virtualitat suficient pera fer entrar á la desballestada Espanya dintre lo camí del verdader progres.

Los candidats contraris son representants de la política, que per un mal entes patriotisme deya «que era preciso derramar la última gota de sangre y gastar la última peseta antes que dar la autonomía á los cubanos» y efectivamente no'ls concediren l'autonomía pero ells ab l'ajuda dels yankis se prengueren l'independencia y á mes vam perdre Puerto-Rico y ens varen obligar á vendre las grandioses isles filipines.

Son los preconisadors d'un sistema de quintes

que trayent als minyons del costat de sos pares quant comensan á selshi útils, privan de brassos á l'Agricultura y embruteixen á la juventut fentli perdre 'ls habits de treball.

En cambi lo servey voluntari que defensem los catalanistes, servey implantat á Inglaterra y als Estat Units no ofereix cap d'aquestos inconvenients essent mes lliberal que l'obligatori proclamat pels republicans.

Els catalans que estimin á la patria no poden permanexer impasibles en la próxima lluita.

No estar ab nosaltres es afavorir als contraris. ¡Ab ells ó contra d'ells! Esculli catalans.

J. M. TALLADA.

Abril 1903.

El Catalanisme Clerical

Els nostres enemichs, está vist que son incansables, sempre fentnos la guerra, sempre disposats á atacarnos; pero de guerra ni ha de dos classes, una guerra noble, una guerra leal, una guerra propia de personas que no sols tenen molt per perdre, sí que també estiman la seva dignitat; y al costat d'aquesta guerra ni hi ha un altre que podém calificarla d'innoble, rastrera y feta per elements que ni tenen res per perdre ni estiman la seva dignitat. Aquestos últims son els nostres enemichs, aquestos últims son els que'ns fan la guerra á nosaltres, aixó ho justifica d'una manera clara y evident, las armas que sempre emplean pera combatre, ja que aquestas no son altres que la difamació y la calumnia. Ells no's cansan de proclamar *urbi et orbe*, que'l catalanisme es retrógrado, separatista, enemich del obrer y clerical, pera d'aqueix modo restarnos las simpatías de tots aquells que sigan amant del progrés, de l'unitat del Estat espanyol, del obrer y finalment d'aquells altres que no volen que'l catalanisme fasi certas declaracions dogmáticas més ó menys exclusivistas, pera d'aqueix modo deixarnos completament sols y de tot aislats.

¿Es cert que'l catalanisme siga clerical? Al dir aixó els nostres enemichs, es de creuer que el catalanisme ha posat dintre lo seu programa com á condició essencial pera esser catalanista la de ser católich.

Als que tal diuen, s'els pot contestar que ab tot y que actualment casi la inmensa majoría de catalans son católichs, ó quant menys s'ho pensan serho, la Assamblea de Manresa no ha dit res en concret sobre'l particular, ja que solsament en la base primera, al tractar de las atribucions del Poder Central y al final de la mateixa, baix lo títol de DISPOSICIONS TRANSITORIAS, acepta l'actual Concordat, per quant aqueix no pot rompres sense el consentiment de las dugas parts que'l varen aprobar, ó siga l'Estat per una banda y l'Iglesia per l'altre.

Tenim, donchs, que las bases de Manresa no diuen res en definitiva sobre la cuestió religiosa, y que per lo tant, dintre dels que las defensen hi caben lo mateix els clericals que'ls que no ho son, y's compren que aixís haixi obrat la tal Assamblea, per quant el criteri que sempre ha distingit el caràcter catalá ha sigut un criteri expansiu, jamay exclusivista, y per lo tant sota la capa de la nostra estimada mare, baix la capa de Catalunya hi caben tots els seus fills, contal que l'estimi á n'ella, ja que fora despó-tich y fins criminal que Catalunya negués á un fill seu lo títol de mare pel sol fet de professar una determinada religió.

Quantas y quantas vegadas veyém en el terreno de la práctica á dos ó més germans d'ideas

completament opostas y del tot distanciadas; més aquestos germans, quant se tracta d'honar, quant se tracta de defensar y fins de perdre la vida pera salvar á la seva mare, els veyém anar completament units á pesar de estar separats en ordre á certas ideas; y per qué els veyém units? perque en aqueix cas concret els uneix un amor que's comú á tots ells, y aqueix amor no es altre que'l que professan á la seva mare. Donchs bé: dintre el catalanisme es igual, tots tenim una mateixa mare, Catalunya; pera defensarla es necessari que s'uneixin tots els seus fills, contal de que l'estimin á n'ella y sense que siga el més petit obstacle el que els uns pensin d'una manera y els altres d'una altre; en una paraula, res que siga exclusivisme, ans al contrari, un criteri de verdadera expansió, que es el que forzosament ha de predominar sempre quant se tracta de fer alguna cosa ahont hi haigi de tenir cabuda molta gent, ja que ab motllos estrets no's va enloch. El catalanisme ho entent de tal modo, aixís que dintre son partit s'hi admet á tots els seus fills que dintre lo seu cor hi tingan arrelada no sols l'idea de patria, sí que també al mateix temps un ferm esprit de reivindicació catalana. Quant per medi de l'unió de tots els catalans siga un fet lo que avuy son las nostras aspiracions; quant per medi d'aquesta unió haguém salvat á la nostra mare de la esclavitut en que actualment y contra la nostra voluntat se trova, alashoras será quant se plantejará y quant se resoldrá la cuestió religiosa, resolució que pel sol fet de arreglarla nosaltres sols y á dintre de casa, no hi ha pas cap dupte que será del agrado de tothom, per quant s'ha de partir del principi de respectar tot lo que siga digne de serho, ja que al cap y á la fi per la forsa no's logra may res, y molt menys quant se tracta de cosas que afectan en lo més íntim de la persona, com es la religió; y per lo tant, del mateix modo que pel católich es altament violent que l'hi imposin una religió que no's la seva, en lo mateix cas s'han de trovar tots aquells que en materia religiosa pensan diferentment dels católichs. En cuestió de religió el catalanisme sempre s'inspira en un verdader criteri de llibertat, que es el mateix criteri que predicava Jesucrist, ó siga de que la Religió no deu imposarse jamay per la forsa, sino per la persuació; aquesta es la verdadera llibertat, y no aquella llibertat jacobina en que tot son impossicions y en la que sols se pot pensar com ells pensan. La nostra llibertat porta dins d'ella la forsa de la rahó, y la llibertat dels nostres contraris, d'aquestos contraris que'ns diuen retrógrados, separatistas, enemichs del obrer y clericals, perque no pensém com ells pensan, no porta dins d'ella més rahó que la rahó de la forsa; veigis donchs quina de las dos forsas y quina de las dos llibertats es més humana, si la d'ells ó la nostra.

F. SANS Y BUIGAS

Meeting Catalanista á Vilanova

El meeting celebrat el passat diumenge al «Centre Catalá», revestí inmensa transcendencia, produhint un entusiasme indescriptible.

Las vibrants y elocuentes peroracions dels oradors, foren com una nota de cultura que's celebrava, sense cap nota discordant, ni produhint odis de cap mena, ben al revés del celebrat pels republicans, que per las intemperancias que's pronunciaren no satisfé á ningú, perque alló, més aviat va ser un acte de barbárie que no pas de republicanisme.

El nostre meeting, sadollant de patriotisme, cri-dá á tots els catalans á la salvació de la patria, sense ofendre la llibertat de ningú, y per aixó agradá á tothom y produhí una impressió forsa falaguera, que espantá als sectaris.

El local estava plé de gom a gom, haventhi entre la concurrència representacions de totes las classes socials, fraternalment barrejadas. També hi havia comissions de Sitges, Ribas, Cubellas, Vilafranca y altres punts.

El president del Centre, don Joseph Roig y Ventosa feu elocuentment la presentació dels oradors, y d'un modo especial del senyor Plá y Deniel.

El senyor Bertrán y Mussitu explicá la trascendencia inmensa de las próximas elecciones, y lo molt que interessa als catalans el votar á candidats de la terra, defensors de l'autonomia, que s'oposin energicament á las vergassades que continuament donan á la nostra patria.

Acabá fent un complert elogi de la personalitat del senyor Plá y Deniel, y la seva gran significació dintre de la causa de l'autonomia.

El senyor Cambó feu un elocuentíssim discurs, que entusiasmá á la concurrència. Comensá posant de relleu la verdadera significació del Catalanisme, que sense afiliar-se á cap partit polítich, treualla pera obtenir integralment l'autonomia de la nostra terra. Dintre del nostre camp hi cap tothom, perquè no som exclusivistas respecte á la forma de govern, puig essent el Catalanisme un moviment social de tot un poble, té de cridar á tothom sota la seva bandera. Explicá lo superficials que son las formas de govern, citant l'exemple de pobles monárquichs ahont se respira un ambient generós de llibertat, y en cambi hi ha repúblicas jacobinas qu'esclavisan als individus y á las regions.

Indicá que un Rey, com el nostre d'Espanya y un president de la república, com la francesa, fan el mateix paper y desempenyan las mateixas funcions. Las formas de govern son accidentals; lo que varia y afecta á la vida dels pobles, es el regim autonómich, y aquest sistema l'història demostra y l'actualitat ho confirma, que cap dintre de totes las formas de govern. Per aixó no'n treuríam res de que s'establís una república centralista, puig tot quedaria igual, canviant solsament el quefe del Estat. Tracta magistralment de la qüestió social, dihent qu'era el problema etern, que's formá desde que va naixer l'home, y que aquest problema ben conduhit, es necessari perque ennobleix al treballador y esperona al amo en perfeccionar la producció, essent com uns engranatjeda la civilisació. S'encará als agitadors d'ofici, als republicans llibertaris, que sense presentar cap solució al problema social, s'entretenen en atiar continuament els odís del proletariat, embolicantho tot, y quan els obrers excitats se revolucionan, els agitador fugen cobardament, y aquells infelissos cahuen ferits sota las balas dels Mausers. El senyor Cambó acabá son brillant discurs, cridant á tots els catalans, pera que complint un dever polítich, votessin conforme á sa conciencia.

Al aixecarse á enraonar el nostre candidat, senyor Plá y Deniel ressoná en la sala un calurós aplauso.

El nostre candidat, comensá agraahint ab tota l'ànima la gran distinció que se li ha fet, al oferirli la candidatura per aquest districte, diguent que ell á pesar de serli un gran sacrifici que turbaria la seva vida. Ho acceptá ab molt gust, perque vegé que la pàtria li reclamava, que tenia de acceptar, perque en els actuals moments de perill per Catalunya, en que tots els ferments de destrucció se engendran pera atacar á la seva vida, en que ls governs centralistas volen ofegar á tota costa las aspiracions patrióticas del nostre poble, convenia que tots els catalans ocupessin els llochs que se'ls hi designava, per defensar á la pàtria.

Glosá alguns dels conceptes exposats els anteriors oradors, y digué que ell creya, que la qüestió social, que avuy está fora de sos termes naturals, presentant un aspecte terrible, se resoldria en molta part, si trionfés lo catalanisme, donant la autonomia á Catalunya. Perqué es indudable que molts de las qüestions que ofereix aquest problema tenen caracter marcadament local, y's podrian resoldre de una manera adecuada á las circumstancias, si els pobles gosesin de verdadera llibertat, y no succuhiria com are, que ls problemes socials volen resoldrels de una manera artificiosa, gent que ni siquiera saben lo que es una fàbrica, ni coneixen las condicions en que se efectua 'l treball en cada localitat determinada, que te matissos diferents, y ells volen resoldreho tot ab una uniformitat terrible, que no cura cap mal y fomenta mes els odís. El centralisme, aquí á Espanya es el principal enemic per resoldre el problema social, com s'ha vist are mateix, en que á Barcelona s'ha volgut establir els Jurats mixtes, per garantir els drets de treballadors y amos y no s'han pogut implantar per culpa de las travas é imposicions del Govern, que mata totes las iniciativas nobles. Indicá que l'ex-diputat catalanista don Albert Rusiñol ha sigut el primer que ha implantat á Manlleu un Tribunal de obrers y patrons, á las sevas fàbricas y rebutjá ab sólits arguments la falsa afirmació dels republicaneros, que sense donar cap solució al problema obrer, volen presentar als catalanistas com enemics del proletariat.

Ab elocutens periodos exposá els punts principals del Catalanisme, per quins demostrá plenament que'l nostre credo polítich es eminentment democrata, molt més avensat que'l d'aquels falsos apostols de la llibertat. Nosaltres volem la contribució progressiva, qu'es el sistema més adelantat de la moderna Hicenda, y pel qué, el que no tingui no ha de contribuir ab res á las cargas del Estat, quedant abolit per consegüent l'odiós impost dels consums

que gravita principalment sobre ls pobres. Nosaltres volem l'exercit voluntari, tal com el tenen els Estats Units é Inglaterra, las nacions més fortas y poderosas del món, y pel que s'aboleix completament el tiránich sistema de quintas d'Espanya, essent la professió de soldat un ofici lliure, com cualsevol altre, evitantse aixís la vergonya actual de que no més han de servir els pobres forsosament, encare que no'n tinguin vocació, arrencant als joves de las llars, en l'edat en que més útils poden ser pera refermar els llassos de la familia y ajudar á sos pares.

En una valenta censura de las frases sacramentals dels jacobins *Llibertat, Igualtat y Fraternitat*, paraulas vuydas que no signifiquen res en concret, y que serviren als temps de la Revolució francesa, per portar á la guillotina als que no pensavan com aquells demagogos. A sobre de aquelles tres paraulas rimbombants, nosaltres n'hi posém tres de mes grans, mes elocuentment humanas, *Justicia, Ordre y Amor*, segons aquelles lleys dictadas per Deu á tots los homes y aquelles altres establertas per la Naturaleza. *Justicia* en tots los ordres de la vida, *Ordre* en totes les coses, *Amor* entre tots los homes y en tots los moments de la existencia.

Exposá quins foren sos devers en cas de sortir diputat, y digué, que ell en primer lloch, com á diputat catalanista, treballaria per obtenir la autonomia de Catalunya, y pels interessos del districte y que procuraria per tots els medis possibles, evitar aquets odís cervals, aquestas lluytas petites é inhumanas que ha vist en molts pobles del districte, que no conduheixen sino á encendre odís lamentables.

Aquets bandos, aquets odís cervals, han sigut protegits y fomentats pels diputats caciquistas, que s'han aprofitat d'ells per satisfert baixas passions y encumbrarse.

Jo vos asseguro que si surto diputat, treballaré per esborrarlos, y apoyar totes las cosas justas, siguin qui siguin els que m'ho demanan. Tant els que m'han votat com els que han combatut ab mes sanya.

Si algú que hagi treballat á favor de la meva candidatura, me demana que apoyi una causa injusta, jo li tancaré las portas de casa meva.

Si algun contrari, encare que m'hagi combatut ab duresa, me demana que defensi una causa de justicia, jo l'apoyaré ab entusiasme.

Agermanar el districte de Vilanova, y á treballar pel seu pervindre, dedicaré totes las meas energias.

El gran reconeixement que sento, per hanerme ofert la candidatura, m'obliga á declararho solemnement aquí.

Grans aplaudiments coronaren l'elocuentíssim discurs del senyor Plá y Deniel, y que per falta de espay, no hem pogut sino ressenyar molt superficialment.

Sigué un discurs sincer, seré y dit ab noblesa, que convencé á tot l'auditori.

El senyor Rayentós, fabricant del popular Champany Codorniu, pronunciá un discurs de tons pintoreschs y gráfichs que agradá molt. Compará á Catalunya, com á pagés que era, ab una casa de pagés que'l amo no s'en cuida, y la administració, á mans dels majordoms, que procuran no més ferse'ls seus, decau llástimosament, venint la ruína á sobre de la hicenda, honra de la llar dels avis. Que s'ha de fer donchs, per evitar l'enrunament total de la masía. Treure als majordoms, y com que l'amo no te condicions de governarla, te de arrendarla forsosament als que hi entenguin, que tinguin amor á la masía, per evitar que s'enfonsi tot. S'extengué en altres consideracions gráficas y acabá diguent que á pesar de ser ell del districte de Vilafranca, tenia un gran gust en enraonar en el meeting, perque ell havia sigut un dels que més habian treballat pera que's presentés l'ilustre patriota D. Narcís Plá y Deniel, quina candidatura recomenava á tothom, per ser la que millor s'adaptava als interessos morals y materials del districte de Vilanova. El sabi advocat y regidor del Ajuntament de Barcelona, senyor Pella y Forgas, pronunciá un conciensut discurs, en quin feu un resum de la historia de Vilanova y en brillans párrafos exposá varis dels principals punts que informa al programa del Catalanisme, y acabá exitant á que votessin pel senyor Plá y Deniel, perquè votant per ell es votava per Catalunya y contra totes las plagas del Centralisme.

Tots els discursos foren escoltats ab religiosa atenció, essen interromputs tots els oradors molts vegadas ab grans aplaudiments, y rebent al acabar frenéticas ovacions.

El meeting va resultar imponent, produhint una impressió molt favorable al nostre candidat, que de segur obtindrà á Vilanova una brillant votació.

La Sinia

Arresserat per las tapias del corral, el casalot y la pallissa, ab els caminals endressats, las taulas plenas de verdura, voltat de magraners, l'hort del mas á tot temps del any dona bo de veure.

A la part de dalt, darrera d'uns llofers y una plantada de canyas, hi grinyola, rondinayre com tots els vells, l'antiga sinia de fusta, d'una fusta que, ahont no sembla á punt d'esmicolar-se per lo florida

y corcada, es lluhenta y aprimada pel frech de tants anys, fent talment l'efecte de que á cada instant s'ha de rompre. Es tota ella com un esquelet estrambòtich qu'estés á punt de desconjuntarse cada vegada que, al moures, fa aquell gemech llarch de bestiota malferida. Mes, al hort, uns conreus segueixen als altres, els arbres se moren, la gent del mas cambia ..., y aquella roda, cuberta de molsa, portant las pesantas sinquenas, volta pausadament, sempre la mateixa, á la boca del clot que boy tapan las falzias.

El matxo que fa rodar la sinia sembla tan vell com ella, y com si fos una pessa més del bójit. Y per allá per allá s'en va en apariencia de velluria'l jayo que trevalloteja per l'hort, cuydant de fer rodar al matxo ab un crit claquejat, l'únich que li queda dels seus bons temps de matxeter, quan no sentia grinyolar la sinia.

Aquest vell, qu'havia fet cap al hort quan ja no era bo pera las pesadas feynas del camp, de cara arrugada, trémol, sech y encorvat com si li hagués esdevingut natural la positura de las camperolas tas-cas, era aquell bordegás esturdit que feya més de mitja centuria havia entrat de bover á la masía, que després no tingné preu pera meniar un carro curullat per las garrotxas més perillosas, que més endavant deixava sempre enrera al jornalier més feyner de la rodalia que li fos company de trevallada... Ara li costava esforços y'l fadigava pujar del torrent un feix de fenás, treure l'herba d'un caminal, fer una empallada pels bous ó regar una capsada.

En l'última feyna estava, al caure la tarde, quan el sol, ajocantse per dafrera l'oliverar vehí, convertia l'hort en un medi just pera móureshi la figura del vellet, qu'apoyat sobre'l mánech del aixadell, mirava desde'l caminal com l'aygua, saltironant lleument, seguia'ls reguerons oberts entre las passadas, fins que, al trobar el pas tancat, quedava tranquila, marante a poch á poch la taula. Y com si l'espectacle del dia moribont en la quietut del hort que l'ombra anava embolcallant de mica en mica, remogués quelcóm de trist dins del cervell primitiu del jayo, distret de la tasca restava com encantat, ab la vista perduda, dibuixantse per las paraulas mitj ditas que li tromolavan pels llavis, un soliloqui senzill, reflexe d'una mirada enrera que'n las tristors de la velle-sa solia donar tot sovint á la seva vida, passada al mas, d'ont may s'havia mogut mateix que aquella sinia qu'al fons del hort grinyolaba acompassada com relloj de extrany tich-tach, interrompent el silenci de l'hora.

Sí: aquella sinia venia á esser la imatge dels seus días, descolorits, tots iguals; moventse sempre á la voluntat del amo, consumintse treballant pels altres, aixís com ella treya l'aygua rodant queixosa y pesada; sense cap consol, ja qu'ara, vell caruch, bé comprenia que la lley que la gent del mas semblava portarli era sols els cuydado qu'es té ab l'eyna de preu ó que surt bona.

Encaparrat ab tals caborias permanesqué bella estona en actitud de visionari, volta t per las débils foscors del capvespre, que s'havían ensenyorit del hort, sens haver esment de l'aygua que, amerada ja la taula, 's vessaba pel caminal.

El xicot gran dels masovers, un jove alt y fornit, ensopegantse á creuhar l'hort venint de la trevallada, ab un mateix regany va fer tornar, al vell á la seva feyna, y á rodar al matxo que, per no cuydarsen l'avi, s'havia aturat.

G. VILANOVA

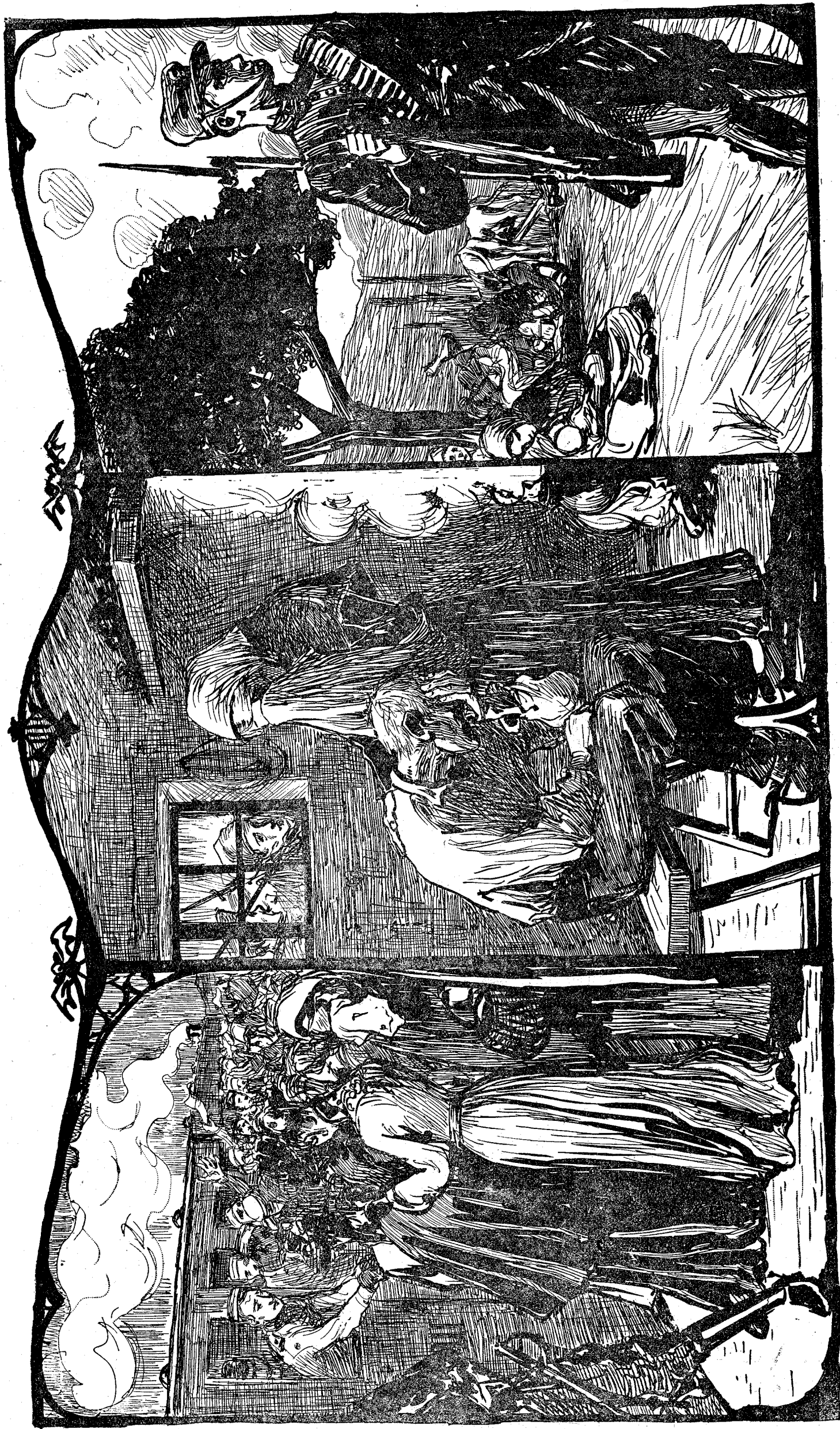
A ELLA

Te vegí el día de la festa major: ¿t'enrecordas? Engalanada lluhias en ton cap un ramell de roses que gairebe arribaban á la hermosura de las de tas galtas. A ton entorn, una munió de joves voltejaban disputanse l'honor de poguer obtenir de tu un ball. Tu riallera y coquetona atenias á tots, y pera tots tenias una frase y una mirada. Jo't contemplava de lluny, sens atrevirme tant sols á avansarme y menys á dirigirte la paraula.

EL SERVEY VOLUNTARI (*)

EL SERVEY REDIMIBLE

EL SERVEY OBLIGATORI

Els republicans demanen
el servey obligatori:
rics i pobres a la guerra
i qu'enterrin al que 's'hi mori.
Si avuy ja plorin prous mares,
que 's'hi plorin encara més...
i vivin la *democràcia*.
En *llibertat* y el *progrés*.

Ab el règim que hi ha a Espanya
Els rics no hi van a servir.
Sols la carn de la misèria
es la cridada a morir!
Avui ja només que 'l pobre
el qui alimenta 'ls seus fills
per entregà'ls a las armas
y alimentar tots els perills.

Mes nosaltres a las filas
no més pretenim portarhi
al fill del ric ó del pobre
al caràcter voluntari.
El que vulgui anà a la guerra
que vagi a ferse soldat:
qui no vulgui que no hi vagi.
D'això se 'n diu *libertat*.

A un home enamorat, ab presència de sa estimada, no l'hi demaneu paraules; que la forsa del sentiment las augega, las esbaheix.

Ab tal estat de embaucament, 'm passi aquella nit, sofrint, envejant á mos companys que teníen la sort de contemplarte de prop; que podían gaudir de tas gracias.

Caigué una de aquelles flors de ton cap, que vegí malmesa y trepitjada en mitj d'aquell saló y que jo recullí ab carinyo, que guardo y beso encara avuy ab veneració.

Desde las horas, he guardat aqueix sentiment dins mon pit, que ha anat creixent ab l'ausència; que si l'aire apaga una llum feble, ab cambi encen una foguera.

T'he tornat á veure aqueixas festas: t'he vist á la profesó enmantellada: ta cara entre la blonda, tenia quelcom de misteriosa; estabas interessant com may. Ta mirada recullida, tos llavis murmurant una oració; resabas el rosari, si; que els dits anavan desgranant com perlas per teixirte una corona. La llum de l'atxa feya ressaltar ta expressió mística, ta hermosura. Vestida de negre, erats una divinitat. ¿Com me agradares més? Te vegí per primera vegada ab tons alegres com ta festiva mirada; esparsin l'animació á ton entorn. Avuy t'he vist recullida y callada com la Imatje que acompanyabas, que haurias inspirat devoció fins á un esceptich. ¿De quina manera tens pera mi més atractius? difícil fora contestarte ¿Sabs per ventura; pots dirme potser, si te inspira més devoció, si vols més la Verge dels Dolors, que la de Pascua? Si quant te vegí al ball, em deixares corprés després de veure't avuy, he quedat foll. Si seguín aquella nit he somniat sempre ab tu, desde que t'he vist altra volta, ta imatje'm te sempre despert.

Tindrè de arrepenir-me de haverte conegut, ó bé benehiré l'hora que't trobi'l camí de la vida? ¿quin desengany si lo primer; quina sort si lo darrer! Jo ni he forjat allà en más horas de vagancia, mil gegantins castells gemats de flors: jo'm veig allà en mas soletats correspost y estimat pera tu. Mil duptes me assaltan de sopte y entre la esperança y lo temor creixen més ansias. La vida lluny de tu, se'm fa insuportable, més quant te veig, quant te tinch en ma presència, es converteig pera mi, lo mon ab paradís.

Tu m'en treurás hermosa d'aqueixa mena de lluita, donantme'l si que delirant y febrilment espero, ó acaban ab mí pera sempre ab un fort desengany.

CALIU CATALANISTA

CAMPANYA ELECTORAL

Entusiasme catalanista

Aquesta setmana passada s'ha fet una campanya activíssima en casi tots els pobles del districte.

Meetings, reunions entusiastas, visitas, á tot arreu vibra la nostra obra patriótica. En tots els pobles s'han format Juntas electorals, que treballan de ferm per propagar la nostra candidatura, y evitar las tupinadas y mals jochs del caciquisme.

El nostre candidat senyor Plá y Deniel, visita continuament tots els pobles, rebent á tot arreu grans proves de simpatía y de consideració, essent la seva excursió electoral, un verdader viatge triomfal.

May s'havia vist l'entusiasme que arreu despertá la nostra honrada candidatura.

S'han nomenat ja els nostres interventors, que son totas personas de representació en cada poble.

El triomf es ben nostre.

Als electors

Sabem de segur, que 'n Planas y Casals, veyent que ni en Ferrer ni en Milá y Pí, poden guanyar, ha decidit protegir ab totas las sevas foras al candidat republicá d'aquest districte, perque veu, com en altres ocasions, farà el joch del caciquisme á las mil maravillas.

A n'ell l'únic que l'espanta es el triomf del candidat catalanista, perque sap que aixís acabarà per sempre el predominí del caciquisme al districte de Vilanova.

Alerta, donchs, electors de tots els partits, y personas independents.

Si sou contraris al caciquisme, voteu á D. Narcís Plá y Deniel, que es el verdader candidat d'oposició.

Votant cualsevol altre candidatura, encare que

sigui la republicana, es igual que votar al caciquisme.

Oficina electoral

A la Lliga Regionalista de Barcelona (Riera de Sant Joan, 22, principal), s'ha instalat una oficina electoral d'aquest districte, ahont podran ferhi consultas tots els electors del districte de Vilanova.

Además, se fa avinent que en el mateix lloch s'ha instalat una oficina de advocats y procuradors, ab l'objecte de protegir als electors d'aquest districte, que's vegin perseguits per qualsevol mala art dels caciquets dels pobles.

Nosaltres oferim una garantía sólida pera desfer mals jochs del caciquisme, als electors catalanistas.

Baluart de Sitges

A igual que en la campanya passada, BALUART DE SITGES, tant en aquest com en els números passats, ha augmentat la tirada fins á 3.000 números, que son repartits profusament per tots els pobles del districte.

ALS ELECTORS

Tots els vehins del districte de Vilanova, que tenint més de 25 anys, vulguin saber si's trovan compresos en las llistas electorals, no tenen més que preguntarho als delegats dels candidats catalanistas y centres regionalistas de tots els pobles del districte, ahont s'els hi dirá desseguida, junt ab el col·legi ahont els hi toca anar á votar.

Meeting á Cubellas

Després de parlar en el meeting de Vilanova, els senyors Bertrán y Cambó anaren á Cubellas.

A un café d'aquesta vila hi havia reunits casi tots els homes de la població.

Els senyors Bertrán y Cambó els hi dirigiren patrióticos discursos, excitantlos á votar la candidatura del senyor Plá y Deniel.

L'efecte d'aquests discursos fou extraordinari. La doctrina catalanista, exposada per primera en aquella gent, fou acollida ab entusiasme.

Al acabar-se'l meeting, tothom deya'l mateix: «Aquets tenen rahó».

Visitas á Sitges y á Ribas

Conforme anunciarem, el passat diumenge va visitar á Sitges el nostre estimat candidat senyor Plá y Deniel, acompanyat dels senyors Bertrán y Musitu, Font y Gumá, Roig y Punnyed, Font y Ferret.

A l'estació de Sitges l'esperaven una numerosa comissió de sitgetans, pertanyents á totas las classes socials, fentse una carinyosa rebuda al candidat y á sos acompanyants.

El senyor Plá y Deniel, fou acompanyat á visitar las societats recreativas «El Retiro» y'l Prado Suburense.

El saló del doctor Robert, el passeig de la Ribera y demés punts notables de la població, rebent á tot arreu moltas provas de consideració y simpatía.

Al Hotel Subur se serví á la comitiva un espléndit dinar, al que hi assistiren molts sitgetans, sortint després, en carruatges, cap á Sant Pere de Ribas, ahont el senyor Plá y Deniel siguió objecte d'una entusiasta rebuda.

Al Saló del Cassino, el nostre candidat va dirigir la paraula als ribatants, pronunciant un elocuentísim discurs que siguió rebut ab grans mostrats d'aprobació y entusiasme.

El senyor Bertrán y Musitu també feu un calorós parlament, posant de relleu las grans virtuts cívicas y morals del nostre candidat.

Els expedicionaris, fonament agrahts de las mostrats de consideració, rebudas á Sant Pere de Ribas, se dirigiren després de la reunió cap á Vilanova, pera assistir al gran meeting electoral.

MEETING CATALANISTA

A SANT MARTÍ DE TORRELLAS

Organisat per la nova entitat que s'está constituint á la nostra capital baix lo nom d'«Aplech Catalanista» y d'acort ab la Agrupació de Sant Andreu de la Barca, se celebrá lo prop passat diumenge, en la pintoresca població de Sant Martí de Torrellas un meeting de propaganda de nostras redemptoras ideas, que despertá gran entusiasme entre 'ls honrats fills d'aquella xamosa encontrada.

A las quatre en punt de la tarde y estant completament plena la espayosa sala en que tingué l'acte, fins al punt de poderse afirmar que pocas deuria esser las personas de dit poble que no assistissin al mateix. Comensá aquest ab un breu y patriótic parlament de nostre distingit company y conegut propietari de la comarca, senyor Jansana, explicant los principals fonaments en que descansa 'l Catalanisme y els motius que abonan la campanya tan coratjosament empresa pels apóstols de la nostra causa. Un xardorós aplaudiment d'aquella nombrosa gentada que en mitj del més gran silenci escoltá la peroració del senyor Jansana, demostrá la bona disposició d'aquella gent en assimilarse las nostras ideas, ab tot y las arrels que 'l repugnant caciquisme té establertes en aquella població.

Totseguit los senyors Capmany, Llorens, Balmas, Roig y Pruna y Soley, anaren exposant ab tota claretat y frase correcta los més importants punts de nostre programa, concretat en las memorables Bases de Manresa, quin desenrotlló semblá portar la con-

vició al auditori, á jutjar per la atenció ab que s'escoltava als oradors y els aplaudiments ab que eran rebudas las frases més enérgicas y els conceptes més radicals que á n'allí anavan exposantse.

Finalment, en Joseph Serrat, en nom del «Aplech Catalanista» resumí tot lo dit anteriorment per sos companys, posant de manifest los mals que afligeixen á nostra desvalguda Catalunya y els remeys que ofereix lo Catalanisme pera alcansar lo benestar y la dignificació de la terra catalana. Ab períodos verament notables y que arribavan al cor, excitá á tots los concorrents á que treballassin per sobre de tot pera la Patria, pera quina deslliuransa treballa 'l Catalanisme, en quinas renglas hi caben tots los bons catalans.

Acabá l'acte donant lo mateix senyor Serrat las gracias als concorrents per la bona acollida dispensada á tots ells, dirigintse especialment á las donas que en gran número hi havían assistit.

Cap al tart se n'entornaren cap á nostra capital tots los que havían pres part al meeting, junt ab los representants de diferents entitats catalanistas. Al mateix hi havia assistit també una lluhida representació de la Agrupació de Sant Andreu de la Barca, havent enviat sa adhesió las Associacions catalanistas de Sant Boy de Llobregat y de Sant Joan Despí.

MEETING A SANT CLIMENT DEL LLOBREGAT

El passat diumenge, tingué lloch en aquesta població el gran meeting de propaganda electoral pera recomanar la candidatura de D. Narcís Plá y Deniel.

Los oradors que hi prengueren part foren molt ben rebuts pels catalanistas del poble senyors Arenys y Mestres y altres nombrosos elements adictes á la causa catalana.

Parlá en primer lloch lo distingit advocat barceloní D. Modest Sans, qui feu una brillant apologia del credo catalanista, ab la aprobació entusiasta dels reunits. Atacá fermament al caciquisme, com á corruptor de la conciencia popular y sustentacul del centralisme. Acabá profetisan lo triomf de la nostra causa. (Grans aplausos).

Cedida la paraula á D. Alfret Nogué, 'n feu us pera remarcar los entrebanchs que al desenrotlló del treball catalá s'oposan desde'l centre, essent causa del mal estat del comers actual de Catalunya, essent fortament aplaudit.

Parlá á seguit D. Bonaventura Pedemonte, combatent l'ominós tribut dels consums que's sosté á costa de la vida del poble. Feu veure la necessitat de protegir los interessos agrícols per medi de vías de comunicació, establiment de ferrocarrils secundaris, creació d'escolas, congresos y exposicions comarcals. Demostrá la injusticia d'exigir el pago de contribució per las vinyas filoxeradas. En brillants conceptes defensá'l senyor Pedemonte l'autonomía dels municipis y combaté'l projecte d'en Moret sobre'ls secretaris. Diferents cops fou intorromput pels aplausos de la nombrosa concurrencia.

Lo distingit advocat de Barcelona D. Alexandre Armengol, digué que en las presents circumstancias s'imposa la unió de tots els catalans. Feu una apologia de la justicia y explicá la 'organización que tindria Catalunya si fos autònoma. Abogá perque's concedeixi al catalá carácter oficial á l'administració de justicia. (Aplausos). Ab frase elocuent explicá l'orador la organizació antiga de las Corts Catalanas y'l concepte de Patria en mitj de la aprobació y aplaudiments dels reunits.

Y per últim nostre ferm company de causa, don Manel Ribé tractá del servey militar, fent l'apologia de l'antiga marina de guerra catalana. Feu veure l'importancia y grandiositat del moviment del nostre poble, demostrá que'l catalanisme es democrata y en enlayrats conceptes reivindicá nostre patri idioma, sent extraordinariament aplaudit y ovacionat.

L'acte causá inmens entusiasme, essent segur que'l nostre dignísim candidat obtindrà una brillant votació.

Avant y fora.

Proclama

Per resultar de gran interés patriótic y de actualitat en tots els districtes de Catalunya hont lluytan candidats catalanistas, publiquem á continuació la següent proclama, que ha publicat La Lliga Regionalista de Barcelona:

«Barcelonins: Un'altra vegada la inestabilitat dels governs centrals ens obliga á l'agitació de las elecciones. Sobre l'atuiment dels passats desastres, continúan els poders centrals las disposicions destructoras dels organismes encara vius en la nostra terra y arreu se sent la falta desmoralisadora d'acció gubernamental y de guía pera la tan necessitada restauració del país; agitacions de las que no's veu fi ni objecte saludable ni fixo de govern, ni fré, ni seny capés de encaminarlas, perturban las conciencias y amenassan la creixent prosperitat de Catalunya, clavant ó retenint, una després de l'altra la roda de la seva activa máquina, interrompent á cada pas la seva marxa civilisadora.

Rés cal esperar dels que dese'l govern ens han portat á la situació actual; rés cal esperar de novas perturbacions y desordres, si no es la última ruina; no gayre cal esperar tampoch, avuy per avuy, de las demés regions espanyolas més atuidas encara que nosaltres. Als catalans ens tocan las iniciativas de salvació.

Devant del tenebrós pervenir que pera Catalunya y pera Espanya se prepara, cap catalá de cor y de

seny pot deixar d'acudirhi ab el seu patriòtic concurs.

Es precis oposarnos vigorosament á las disposicions desorganitzadores pera Catalunya dels poders centrals; es precis reclamar d'ells incessantment que no'ns privin del progrés ordenat social á que tenim dret y imposárlshi midas de nova organització que permetin á Catalunya pacíficament encaminarse y pendre lloch en la moderna civilització dintre de la que se sent ab prou força y coneixement per guiarshi per sí mateixa. No es en mitj de perturbacions, de las que no's veu sortida, ahont hem de trobar la salvació, sino en la ordenada obra de civilització per tots els pobles prósperos moderns reconeguda y practicada. Es precis portar la instrucció més elevada possible y la educació sana y robusta á totes las comarcas y á totes las classes socials de la nostra terra; es precis en pau y ab assiduó treball transformar tot el patri terror ab vias de circulació de tota mena de foras y d'activitats y d'extracció de tota mena de productes; es menester donar sortida y expansió al exterior á las nostras industrias y al nostre comerç. En aquesta vida de civilització treball, de progrés moral y de prosperitat material es la única en que poden trobar pacífica evolució, llibertat verdadera y benestar tatas las classes socials; aquesta vida que'ls governs centrals li detentan ó no saben ni volen donarli es la que aspira á pendres Catalunya per sí mateixa ab sa seva autonomia.

Per obtenirla ens hem d'esforçar tots el catalans á la una: defensors convensuts y acérrims d'ella son els homes que pera la diputació á Corts pes la nostra ciutat os proposa la **LBIGA REGIONALISTA**.

Catalans de Barcelona: per la pau social y de las conciencias, per la conservació y prosperitat de la nostra terra, per la salvació de ella y d'Espanya, os demanem que acudiu al comicis á oposarvos a tota obre de perturbació y que hi porteu el vostre concurs á la obra de restauració, de ordenat progrés y civilització de la nostra estimada Catalunya.

Barcelona, Abril de 1903.—Per acort de la **LLIGA REGIONALISTA**.—El vis-president, **Miguel A. Far-gas**.—El secretari, **Lluís Duran y Ventosa**.

Els candidats del Districte

Cinch son els candidats que 's presentan, per lo que no cal dir que la lluyta será empenyadíssima.

Per més esforços que han fet el Governador y en Planas y Casals, cap dels dos ministerials s'ha volgut retirar. Aixís es que 'ls dos caciquistas, lluytarán desesperadament. Els cacichs dels pobles están dividits en favor del un ó del altre. La pressió més censurable del governador está á favor del primer.

Tots dos no tenen ni foras ni opinió, y sol's esperan sortir per medi de tupinadas (que nosaltres evitarem) y las pressions més escandalosas.

Ells representan la política embrutidora del Centralisme, que es el principal enemich de Catalunya. Ells, com á ministerials, may s'oposarán als tiránichs decrets que contra la nostra terra fabrican contínuament á Madrid, volguent enfonsar l'ànima catalana. Ab dir que 'ls dos están afiliats al partit caciquista, pue ofega la vida dels pobles del districte, ja n'hi ha prou.

Els socialistas, solzament per fer recompte de foras, presentan á n en Quejido.

Els republicans, aliats ab els centralistas jacobins, ab els llibertaris-caciquistas, ab els que fomentan odís de classe y volen dividir al poble catalá en castas, presentan també candidat. Aquesta mena de republicans son una tasca pera 'l propagament de la autonomia de la terra. Ells ja han vist que en el districte no tenen prou foras ni organització pera fer sortir un diputat. Ells ja han vist que en l'altra lluyta de diputats á Corts, en que presentaren á n en Lladó, aquest solzament tingué 1.111 vots y el seu contrincant, en Ferrer y Vidal n'obtingué més de 4.000. Ells ja han vist que en las passadas eleccions provincials quedaren derrotats completament, obtenint nosaltres una gran majoria sobre d'ells. Ells ja han vist que en las penúltimas eleccions provincials sortí en Pau Barbé sense oposició, ab unas eleccions preparadas per en Planas y Casals, que resultaren una comedia caciquista. Y'ls han vist per fi que aquí may han pogut guanyar, sigui per la causa que s vulgui.

Are que hem vist que nosaltres, tenim una forta corrent d'opinió y una opinió y una organització perfecta perfecta per guanyar la elecció, procurant d'aquest modo arrencar de soca y arrel el caciquisme asquerós de tot el districte, y extendre la llevar més santa d'autonomia per tota la comarca, are venen ells procurant tancarnos el camí, insultantnos grollerament, ab l'objecte, segurament, de que 'l districte de Vilanova continuhi essent el feudo, com fins are, del caciquisme.

Ells saben que no'poden guanyar, y cumplint un acte de bogeria y de fanatisme, s'oposan ab totes sas foras á que nosaltres, que defensem l'autonomia de Catalunya y combatem al caciquisme, obtinguem la victoria.

Ells, ab la seva ignocencia y fanatisme, cumplint una obra suicida, forman inconscientment una gran muralla pera defensar al caciquisme. Ells, més que contra 'ls monárquichs, ens atacan á nosaltres ab l'objecte de que, no poguent guanyar ells guanyin els cacichs.

Per últim, els catalanistas, junt ab els verdaders autonomistas del districte, presentan á una persona ilustre, gloria del foro catalá, un orador eminent del renaixement de Catalunya, el digníssim

patrici don Narcís Pla y Deniel, que apoyan tots els elements de valua del districte, sense distinció de clases ni de partits.

El senyor Pla y Deniel, que en tots els moments de perill per la patria, ha sigut sempre un dels primers en defensarla, es el candidat que té més arrelament en tot el districte.

Es el candidat honrat que encarna tots els interessos y aspiracions de la nostra comarca.

Els meetings dels republicans

Els republicans del districte, conforme ja diguerem en el número passat, s'han ajuntat ab els republicans-libertaris, ab en Lerroux, que digué en ple Congrés que la propietat era un robo, y que la gloriosa bandera catalana era un *pingajo*, ab l'Ardid, l'etern agitador d'ofici y menja-capellans, y altres enemichs de Catalunya, que han excitat diferents vegadas al robo, al saqueig, al assassinat y al incendi, diguent que tot aixó era cosa lligítima.

Tots junts, formant una pinya, van fent meetings per varis pobles del districte.

L'altre dia n van fer un á Vilanova, en quin hi prengueren part en Lerroux, l'Ardid y altres.

No cal dir que, seguint la seva tradició absolutista, atacaren durament als catalanistas, que precisament som els que combatem més enérgicament als governs centralistas y despòtichs, y que fem trontollar més fortament els pilans del actual régim polítich.

Totas las calumnias y paraulas propias dels sectaris se digueren.

S'atacá ab paraulas poch cultas á la Relligió y als capellans y frares. L'Ardid, en un *arranch*, digué que als capellans se 'ls tenia de tractar com als rahims, els sechs pera penjar y els grassos per posar á la premsa, y altres bestiesas pel estil.

En tot el meeting no s'hi doná cap nota de cultura, cap argument sòlit de com governarian l'Estat els republicans, y de tot se parlá, excitant els odís d'una manera baixa, menos defensar l'autonomia de Catalunya y de las doctrinas d'en Pi y Margall, tant diferentas de la d'aquets intolerants y absolutistas.

Totas las peroracions foren d'intolerancias y d'encendre odís entre 'ls catalans, ajudant aixís maravellosament la odiosa tasca dels governs monárquichs y centralistas.

Peró lo més bonich del cas, es que aquets republicans diuen aixó quan els hi convé, puig ab una gran hipocressia, en altres punts, com á Sant Pere de Ribas, ahont veyan que aquelles *fogositats* no hagueran agradat, ab gran cobardia cambiaren de rumbo y feren uns discursos del tot moderats, sense atacarnos á nosaltres ni ofenent als que tenían creencias diferentas de las sevas.

Els verdaders republicans del districte, están del tot disgustats ab aquesta propaganda que no va en lloch, y que de tot serveix menos d'adelantar la proclamació de la República.

El candidat republicá, senyor Barbé, va ab malas companyias. La seva candidatura, ab aquestas campanyas, es ben á l'aygua.

Veu d'alerta

Donem la més sincera veu d'alerta als electors. En la situació en que 's trovan distribuïdas en aquest districte las foras el no votar ab nosaltres es votar inconscientment pels cacichs. Tot vot que 'ns arrenquin de nosaltres es donarlo á n en Ferrer y Vidal ó á n en Milá y Pi.

El candidat republicá no pot guanyar de cap manera, perque la experiencia de tants anys y el recompte de vots de las passadas eleccions ho han demostrat.

La lluyta verdadera 's desenrotllará entre 'ls catalanistas y els caciquistas.

Tot vot donat á un'altra candidatura será perdut, y contribuirá á aixecar al caciquisme.

Catalans autonomistas del districte. Tots els que aborriu al caciquisme, si voleu acabar d'ensorrarlo, voteu al nostre candidat

D. Narcís Pla y Deniel

Qui no voti per ell, que té una organització sòlida pera obtenir una gran victoria, vota, més ó menos inconscientment, pel caciquisme.

Cal que ho mediteu, que la responsabilitat després será tremenda.

Tota altre candidatura d'oposició que no sigui la del senyor Pla y Deniel, es perturbadora, y votar per ella es, sense volerho, votar pels caciquistas.

Infamias

Un paper portaveu dels republicans demagogos, publica en el número passat un article infamant contra'l nostre candidat, que totes las personas decents y de cultura han rebutjat, per la degradació y vilessa que denota en el seu autor, per *supuesto* anónim.

Aquell article dona una idea de qui son aquesta gent, y de lo que farien si governessin.

En ell no s'hi fa cap afirmació concreta contra'l nostre candidat, que en quan á dignitat y honradés está molt per sobre de lo que pot tenir el candidat republicá. D'aixó n'hi podem posar las mans al foch.

En l'article, valentse de suposicions y de vaguetats, acull tot lo més baix y miserable que pot inventar la calumnia més tabernaria.

Nosaltres no hi volem descendir en aquest terreno, del que totes las personas honradas se n'apartan.

Som educats y no podem alternar ab certa classe de gent.

Articles com aquest ens fan més bé que mal. Y encara més, quan tothom sap qui es el que está fent negocis vergonyants, que han portat la ruína á molts familias pobres, y qui es qu'es dedica á l'usura més escandalosa.

Perdonin els nostres llegidors si hem descendit, sense volerho, á aquest terreno.

Aquesta mena de republicans, faltats de cultura y sense noció de la paraula llibertat, de que tant gallejan, que inventan las calumnias més asquerosas, contra qui no pensi com ells, donan una mostra de que son una nota vergonyant en el districte.

Y encare, alguns, quan están de broma diuen que defensen l'autonomia. Aquesta paraula santa, en boca d'ells resulta desvergonyida.

Infamias dels enemichs

La Dinastia y altres periódichs enemichs nostres han publicat y fet corre la mentida de que'l nostre candidat se retira de la lluyta.

Aixó es completament fals, y ho saben be els caciquistas, pero ells hi están avesats á mentir descaradament.

Alerta electors. No feu cas de cap noticia que vos donguin els nostres enemichs.

Ells volen desvirtuar la opinió valentse dels medis més baixos y miserables.

Nostre gravat

Publiquém en aquest número un bonich gravat, en quin hi ha la alegoria de las tres clases de exercit que's coneixen.

El sistema de quintas, que solzament se coneix á Espanya y que té un aspecte de crudeltat terrible.

El sistema obligatori, que volent curar un mal, l'empitjori. Es un sistema tiránich y propi dels payassos centralistas. Aquest sistema el defensen els republicans.

Y per últim, el sistema voluntari, que defensen els catalanistas, el més lliberal y progressiu del món. L'exercici del soldat es una professió com cualsevol altre, y ningú serveix contra la seva voluntat. Aquest sistema es el que adoptan els pobles més poderosos.

Cal que s'hi fixin els nostres llegidors en aquest gravat, que té molta relació en las próximas eleccions.

Qui vulgui el sistema voluntari, que es el més honrat y civilisador, que no arrenca á la forsa cap fill del costat dels seus pares, ha de votar pel nostre candidat senyor Pla y Deniel.

NOTICIAS

Ab motiu de ser el diumenje las eleccions, hem adelantat un día la publicació del **BALUAT DE SITGES**.

Aquest vespre els elements catalanistas d'aquesta vila celebrarán un meeting de propaganda electoral en quin hi pendrán part prestigiosos oradors.

Sr. Alcalde. Avuy las eleccions tenen grandíssima importancia, y'l poble, adormit tans anys hi pren part ab lligítim afany.

Si vosté vol quedar be ab el poble de Sitges, y vol sortir de l'Alcaldia ben vist per la opinió imparcial, li proposem lo següent:

L'Alcalde de Barcelona á pesar de ser nombrat de Real Ordre, doná ordres severas á tots els empleats municipals que no fessin cap coacció ni busquessin descaradament vots, y además ab molt bon acort obligá á tots els empleats á que'l dia de las eleccions fassin guardia permanent en las oficinas, donantlosi solzament el temps necessari per anar á votar á qui tinguessin per convenient.

Donchs bé, vosté com elegit pel poble, ab molta més rahó podria fer el mateix, y mereixeria l'aplauso de totes las personas honradas. Impideixi que'ls empleats, comensant pel secretari, que paga el poble, fassin cap coacció, y estiguin tranquils al seu despatx el dia de la elecció. Aixís no's donará lo vergonyós espectacle que's va veure en las passadas eleccions.

Cal que ho mediti aixó, senyor Alcalde. Miri que al poble, si tant se l'apura....

Els pagesos están molt contents de la pluja que va fer durant els primers días de la setmana; encara que'ls blats están ja molt avansats, els hi haurá vingut molt be aquesta aygua; els llegums y plantas d'istiu han reverdit molt y pujau ab molta més ufana.

Las eleccions á Sitges

El caciquet y demés comparsa trevallen febrosament per las candidaturas caciquistas, fent tota mena de coaccions y amenassas.

Els regidors socialistas tot aixó ho veuen ab bons ulls, perque no protestan.

El republicans també trevallen, pero fent una campanya infame contra nosaltres, que som els que treballém per enderrocar el caciquisme y mala administració del Ajuntament. Algú d'aquets republicans es íntim amic del Secretari, y ab aixó n'hi ha prou perque la gent s'escami.

La lluyta será renyidíssima. Totas las personas imparcials están convensudas de que la victoria será ben nostra.

Imp. **LA CATALANA**, de F. Baxarias: S. Rafael, 7; Barcelona

Administració per a BALUART DE SITGES

S'en admeten en aquesta Administració y a la delegació de Barcelona.

— Preus econòmics —

Als subscriptors se'ls hi farà un 25 per 100 de rebaxa.

Periodic menual ab dibuixos

Passeig de Gràcia, 96, interior. — Barcelona

— SUSCRIPCIÓ —

de pessetas 12 9
13 francs
Barcelona
Barceloneta
Dura posta

Vins Ilegítims de Sitges

de la cullita de

D. FELIP FONT

(Premiats en varias Exposicions)

Malvasía, seca y dolsa.	2'50 pessetas litre
Moscateu, sech y dols.	1'50 » »
Ranci «extra»	1'00 » »
Macabeu, sech y dols.	0'75 » »

— Se garantisa la puresa —

Se reben encàrrecs al

CARRER DEL DOCTOR DOU, 15, Entrlo., 1.
BARCELONA

Cassadó y Moreu

PIANOS

Vendas, Lloguers y Plassos

Dormitori de Sant Francesch, 27

BARCELONA

FÀBRICA DE LICORS

Primera a Sitges

DE

*** MIQUEL RIBAS

A petició de molta clientela, y en vista del gran éxit obtingut ab el WERMOUTH marca MARGARIT, quina classe es sens dupte la millor que's fabrica á Espanya, puch desde avuy oferir el RON MARGARIT ab la confiança que no desmereixerá de la fama que ja acreditada té dit WERMOUTH MARGARIT.

♦ Wermouth BLANCA SITGES (sech) ♦

MALVASIA y MOSCATELL de cullita propia

Existencias en tots els Cafés, Restaurants. Colmados, etc.

Imprempta LA CATALANA

DE C

Francisco Baxarias

IMPRESIONES DE
TODAS CLASSES

Sant Rafel, 7
Barcelona

LA CATALANA

Companyia de segurs contra incendis y explossions á prima fixa

Establerta á Barcelona, Dormitori de Sant Francesch, núm. 5

EDIFICI DE SA PROPIETAT

GARANTÍAS: { Capital social 5.000,000 pessetas.
Reservas y primas 13.294,501'73 pessetas.

Fondos colocats en inmuebles á Barcelona y valors de major cuantía

Sinistres pagats: 6,283, que importan 7.632,260'39 pessetas

AGENCIA DE SITGES: — VICENS MORANDO Y BERTRÁN

Gamisería y Corbatería

Boqueria, 32. — Barcelona

Gran assortit en Camisas, Corbatas, Mocadors y tots els articles pertanyents á n'aquest ram.

Gran baratura de preus
La Camisería que ven més barato de Barcelona

ESPECIALITAT

en Camisas á mida

Biblioteca Popular de "L'Avenç"

Volums a 50 céntims, am covertes a dues tintes

Han sortit els tres primers, que s titulen:

D'AQUÍ I D'ALLÀ, de Santiago Rusiñol
CONTES. de Lleó Tolstoi
CROQUIS PIRENENCOS, de J. Masó Torrents

LA PERLA

Tots els días festius se vendra en aquest acreditat establiment la sens rival pasta de Mona, única premiada á Sitges en la Exposició Culinaria de Burdeos.

TOTS ELS DIAS FESTIUS ELS SELECTES TORTELLS DE CREMA Y MASSAPÁ

Avisém al públich que no tenim expenedors ni revenedors que vagin per las casas

Gran Relotjeria y Joyeria

EL REGULADOR

Inmens assortit en objectes propis pera regalos

Carme, 1, y Rambla de las Flors, 37.-BARCELONA

Sabatería de PAU PUJOL

CARRER NOU, 8

Aquest acreditat establiment ofereix al públic un variat assortit de calsat pera caballer, con fecionat á má ab materials de primera classe y á preus reduhits — Pera mostrars y nota de preus vegis l'aparador del carrer Major, núm. 23, y visitin quan tinguin gust aquesta nomenada botiga